

OCENIANIE ARKUSZA – POZIOM PODSTAWOWY

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Suma pkt	Kryteria zaliczenia
1.	a) dolnośląskie, Wrocław b) Republika Czeska lub Czechy	0 - 2	Za poprawne podanie nazwy województwa i jego stolicy 1 pkt Za wpisanie nazwy państwa - sąsiada Polski na mapie w odpowiednim miejscu 1 pkt
2.	- wysokość bezwzględna Narożnika: 851 m n.p.m. - wysokość bezwzględna schroniska w Łężycach: 590 m n.p.m. (uznajemy wysokość: między 580 m n.p.m. a 600 m n.p.m.) - różnica wysokości: 851 m n.p.m. – 590 m n.p.m. = 261 m uznajemy wynik: od 251 m do 271 m	0 - 2	Za poprawne podanie nazwy wzniesienia i jego wysokości w m n.p.m. 1 pkt Za poprawne obliczenie różnicy wysokości w m 1 pkt
3.	Zdanie 1: żółtego i niebieskiego lub czerwonego, żółtego i niebieskiego Zdanie 2: niebieskiego i czerwonego	0 - 2	Za poprawne uzupełnienie luk w każdym zdaniu po 1 pkt
4.	B	0 - 1	Za podkreślenie poprawnej odpowiedzi 1 pkt
5.	Np. <u>Trasa</u> – niebieskim szlakiem na S do żółtego i nim wspólnie z czerwonym do węzła szlaków przy leśniczówce. Dalej czerwonym przez Lisi Grzbiet. <u>Charakterystyczne punkty:</u> - Karłów, - leśniczówka. <u>Uzasadnienie</u> – - najkrótsza trasa, - nie ma na niej stromych podejść, - możliwość zatrzymania się w Karłowie (zakupy, posiłek) lub <u>Trasa</u> – szlakiem niebieskim do żółtego. Dalej zielonym. <u>Charakterystyczne punkty:</u> -schronisko PTTK w Pasterce, - Ostra Góra <u>Uzasadnienie:</u> - możliwość poznania kolejnego schroniska w G. Stołowych i odpoczynku w nim (posiłek), - trasa częściowo prowadzi otwartym terenem – widoki, ciekawe formy terenu (skałki), - zabytkowe obiekty na trasie, np. dzwonnica.	0 - 3	Za poprawne podanie trasy przebiegającej wyłącznie szlakami turystycznymi z uwzględnieniem dwóch charakterystycznych punktów .. 1 pkt Za poprawne uzasadnienie atrakcyjności turystycznej trasy: - jednym argumentem 1 pkt - dwoma argumentami 2 pkt

6.	<p>Odległość na mapie: 7,3 cm (dopuszczalny błąd pomiaru: +/- 3 mm)</p> $1:50\ 000 \quad 1\text{ cm} - 0,5\text{ km}$ $1\text{ cm} - 0,5\text{ km}$ $7,3\text{ cm} - x\text{ km}$ $x = 3,65\text{ km}$ <p>(dopuszczamy odpowiedź z przedziału: 3,5-3,8 km)</p>	0 - 2	<p>Za poprawny sposób obliczenia 1 pkt</p> <p>Za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik 2 pkt</p>
7.	<p>Np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - występowanie wód mineralnych – funkcjonowanie uzdrowiska Kudowa Zdrój; - bardzo duże walory przyrodnicze – utworzenie PN Gór Stołowych; - bardzo duże walory przyrodnicze – rozbudowa infrastruktury turystycznej (np. obiektów noclegowych, gastronomicznych, szlaków turystycznych). 	0 - 2	<p>Za poprawne podanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednego przykładu 1 pkt - dwóch przykładów 2 pkt
8.	<p>Argumenty, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - łatwy, szybki dojazd do Kudowy Zdroju drogą wojewódzką 387, - gęsta sieć dróg asfaltowych, - usytuowanie parkingów w pobliżu atrakcyjnych miejsc dla turystów. 	0 - 2	<p>Za poprawne podanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednego argumentu 1 pkt - dwóch argumentów 2 pkt
9.	<p>a) np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbudowane z górnokredowych piaskowców i margli, - naprzemianległe ułożenie skał, - nieckowate, prawie poziome zaleganie skał, - labirynty skalne, - prawie płaskie fragmenty najwyższych wzniesień; <p>b)</p> <ul style="list-style-type: none"> - piaskowiec (piaskowiec ciosowy), osadowe. 	0 - 2	<p>a) Za poprawne podanie dwóch cech budowy geologicznej lub rzeźby 1 pkt</p> <p>b) Za poprawne podanie nazwy skały budującej kulminację Szczelińca i jej przyporządkowanie do odpowiedniej grupy skał 1 pkt</p>
10.	<p>Procesy egzogeniczne: erozja, denudacja, wietrzenie. Procesy endogeniczne: wulkanizm, metamorfizm, plutonizm.</p>	0 - 1	<p>Za poprawne pogrupowanie wszystkich procesów 1 pkt</p>
11.	<p>B. Spadek średniej rocznej temperatury powietrza ze wzrostem szerokości geograficznej.</p>	0 - 1	<p>Za poprawną odpowiedź 1 pkt</p>

12.	Np. W styczniu najwyższa temperatura jest w Yorku i spada w kierunku wschodnim osiągając minimum w Kazaniu. W lipcu najniższa temperatura powietrza jest w Yorku i w kierunku wschodnim wzrasta, osiągając maksimum w Kazaniu.	0 - 1	Za poprawny opis zmian temperatury w styczniu i w lipcu między Yorkiem a Kazaniem 1 pkt
13.	Np. Między Yorkiem a Kazaniem amplituda temperatury wzrasta.	0 - 1	Za poprawnie sformułowany wniosek 1 pkt
14.	A. odległość od oceanu.	0 - 1	Za poprawną odpowiedź 1 pkt
15.	a) Przyczyny meteorologiczne: Cyklony, susze, tornada Przyczyny geologiczne: tsunami, wybuchy wulkanów, trzęsienia ziemi. b) Obszary występowania: cyklony – Zatoka Bengalska, susze – Sahel, tornada –środkowe stany USA.	0 - 2	a) Za poprawne pogrupowanie kłęsk żywiołowych 1 pkt b) Za poprawne przyporządkowanie obszarów do kłęsk meteorologicznych 1 pkt
16.	a) rędziny, b) bielice, c) czarnoziemy	0 - 1	Za przyporządkowanie trzech typów gleb 1 pkt
17.	a) Najwięcej zanieczyszczeń napływa z południa i z zachodu. b) Przyczyny, np.: - przewaga wiatrów W i SW, - dużo zakładów przemysłowych emitujących zanieczyszczenia (np. elektrownie ciepłne) u południowych sąsiadów Polski.	0 - 2	a) Za poprawne podanie dwóch kierunków geograficznych 1 pkt b) Za poprawne podanie głównej przyczyny 1 pkt
18.	B, D, F	0 - 1	Za poprawny wybór trzech miejsc 1 pkt
19.	Np. - brak rąk do pracy, - wzrost bezrobocia w niektórych zawodach, np. położnej, nauczyciela, - wzrost kosztów opieki społecznej i medycznej nad ludźmi starszymi, - wzrost wydatków na emerytury i renty.	0 - 2	Za poprawne podanie: - jednego problemu 1 pkt - dwóch problemów 2 pkt

20.	<p>Np. Podobieństwa: - zbliżony wskaźnik przyrostu naturalnego do wielu państw UE, - podobny wskaźnik dzietności. Różnice: - mniejszy wskaźnik rozwodów, - Polki wcześniej wychodzą za mąż.</p>	0 - 2	<p>Za poprawne podanie: - dwóch podobieństw 1 pkt - dwóch różnic 1 pkt lub - jednego podobieństwa i jednej różnicy 1 pkt</p>
21.	<p>a) aglomeracja monocentryczna b) megalopolis</p>	0 - 1	<p>Za poprawne przyporządkowanie typów dla zespołów miast 1 pkt</p>
22.	<p>a) ropa naftowa b) A, C</p>	0 - 2	<p>Za podanie nazwy surowca 1 pkt Za poprawny wybór dwóch obszarów 1 pkt</p>
23.	<p>a) węgiel kamienny, węgiel brunatny b) energia wiatru</p>	0 - 2	<p>Za poprawne podanie nazwy dwóch surowców 1 pkt Za poprawne podanie nazwy alternatywnego źródła energii ... 1 pkt</p>
24	<p>Np. <u>Argumenty za:</u> - produkcja energii jest czystsza dla środowiska przyrodniczego niż w elektrowniach konwencjonalnych (np. odpady z elektrowni atomowych mają mniejszą masę i objętość), - możliwość lokalizacji na terenach do tej pory pozbawionych elektrowni konwencjonalnych (np. obszar północnej Polski), - w dłuższej perspektywie czasowej może brakować w Polsce i na świecie surowców konwencjonalnych – źródeł energii dla elektrowni konwencjonalnych (np. węgla kamiennego, ropy naftowej), - na świecie wdrażane są do produkcji bezpieczne urządzenia - reaktory III generacji. <u>Argumenty przeciw:</u> - niebezpieczeństwo awarii, której konsekwencje mogą zagrażać życiu ludzi, - brak własnego surowca (rud uranu), - brak wystarczającej liczby specjalistów potrzebnych przy budowie i funkcjonowaniu elektrowni atomowej, - konieczność zapewnienia bezpiecznych warunków składowania odpadów z elektrowni atomowej</p>	0 - 2	<p>Za podanie dwóch logicznych argumentów: - za 1 pkt - przeciw 1 pkt lub Za podanie po jednym logicznym argumente za i przeciw 1 pkt</p>

25.	<p>Porównanie, np.: W Chinach produkuje się ponad 10 razy więcej energii elektrycznej niż w Norwegii, ale na 1 mieszkańca znacznie więcej energii produkuje Norwegia. Przyczyny różnic, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bardzo duża liczba ludności Chin, która daje małą wartość wskaźnika, - mała liczba ludności Norwegii, która daje dużą wartość wskaźnika, - w Norwegii duża produkcja taniej energii w hydroelektrowniach. 	0 – 2	<p>Za poprawne porównanie produkcji globalnej i w przeliczeniu na 1 mieszkańca ... 1 pkt Za poprawne podanie przyczyny różnic 1 pkt</p>
26.	<p>Opis pionowej osi co 500 TWh. Od lewej: USA, Chiny, (Kanada), Niemcy, Polska, Norwegia.</p>	0 – 3	<p>Za poprawne: - wykonanie diagramów słupkowych dla Polski i Norwegii 1 pkt - podpisanie pięciu krajów 1 pkt - opis pionowej osi 1 pkt</p>
27.	<p>a) np. - zmniejszenie wpływów z turystyki, - zmniejszenie wpływów z transportu lotniczego, - niszczenie infrastruktury, b) np. - wzmożona kontrola na granicach, - ścisła współpraca pomiędzy policjami poszczególnych państw, - wprowadzenie ścisłej kontroli wjeżdżających pojazdów na teren danego państwa, - uczulanie społeczeństwa na możliwość wystąpienia zagrożeń, - wyrównywanie różnic społeczno-ekonomicznych, - rozpowszechnianie postaw tolerancji wobec imigrantów.</p>	0 – 3	<p>a) Za poprawne podanie dwóch skutków 1 pkt b) Za poprawne podanie - jednej propozycji działania 1 pkt - dwóch propozycji działań 2 pkt</p>
28.	<p>Wyspy Morza Karaibskiego – C Park Narodowy Yellowstone – A Rio de Janeiro – E Wodospad Niagara – B</p>	0 - 2	<p>Za poprawne przyporządkowanie obiektów do miejsc: - dwóch lub trzech 1 pkt - czterech 2 pkt</p>